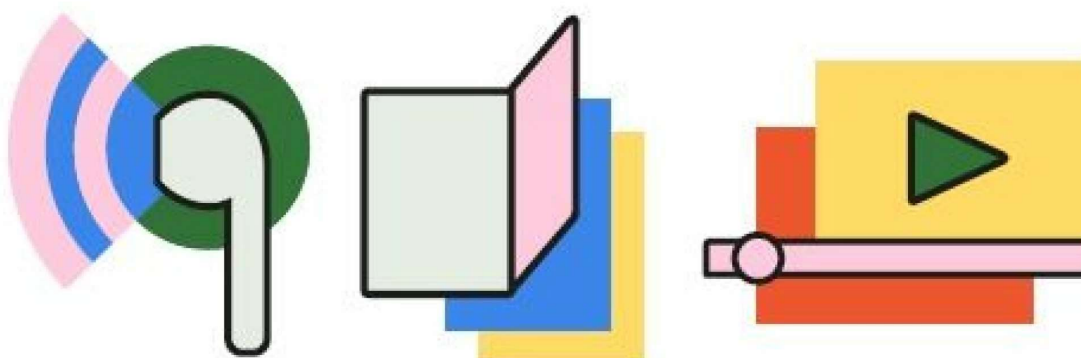

ANNOUNCE:

Anmeldelse:

Giv eleverne, hvad de ikke selv har bedt om

Eleverne skal ikke styres med mål, evaluering og tests, men de skal i skolen have en ramme, der giver dem mulighed for at handle, vælge og være lydhøre i mødet med verden

Helge Christiansen

PUBLICERET Torsdag 17. november 2022 - 16:31

SENEST OPDATERET Fredag 18. november 2022 - 12:43

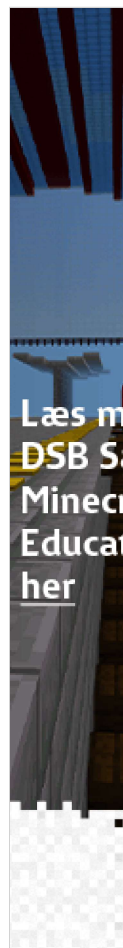
Fakta:

Verdensvendt uddannelse - Et perspektiv for fremtiden

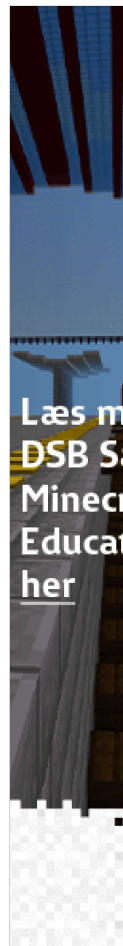
Gert Biesta, der er professor i pædagogik ved universitetet i Edinburgh og en verdenskendt uddannelsestænk, har fået ikonisk status her i landet. Under læsningen af denne bog genkender jeg en række synspunkter, argumenter og vendinger fra uddannelsesdebatten, som er inspireret af ham.

Hvad kan han bruges til i den praksis, vi har i folkeskolen? Han skriver direkte, at han ikke kan fortælle lærerne, hvad de skal gøre i praksis, men hans tænkning kan, mener han, give dem nogle resurser, de kan bruge i deres undervisningskunst, hvor det er deres dømmekraft, der er afgørende.

ANNOUNCE:

ANNOUNCE:

FOLKESKOLEN

Holocaust, nævnes som et eksempel på en person, der er blevet effektivt og succesfuldt uddannet til det job, han skulle udfylde, et resultat af en perfekt mål/middel-uddannelse. Rosa Parks, en sort borgerrettighedsaktivist fra Alabama, nægtede i 1955 i Alabama at rejse sig fra sit sæde i bussen for at afgive plads til en hvid passager og gjorde dermed oprør mod en racistisk lov og praksis, og hun blev arresteret. Hun handlede ud fra sit jeg og valgte at sige nej til en racistisk praksis.

Gert Biesta mener, at skyggen fra Auschwitz ikke er et overstået problem. Det er en væsentlig opgave at fastholde, at eleverne er subjekter, der kan handle ud fra deres refleksioner og valg og ikke betingelsesløst skal adlyde. Han langer ud efter tendensen til at betragte eleverne som objekter, der skal styres og evalueres, og kritiserer også uddannelsesmålingsindustrien, som tjener penge på at gøre eleverne til objekter.

Eleverne skal naturligvis have kvalifikationer, så de kan klare sig i samfundet, men de skal ikke lære på det, han kalder lærificeringens præmisser. Lærificering vil sige, at eleverne styres af præcise mål og evidensbaseret evaluering. Men de kan ved lærerens hjælp blive gjort opmærksom på viden og metoder, som de kan tage stilling til, om de vil bruge. Socialisation, forstået som tilpasning til de gældende adfærdsnormer i et samfund, er også nødvendig. Eleverne skal gøres bekendt med værdier, forestillinger og traditioner i samfundet, men skal ikke tvinges ind i en bestemt norm.

Men vigtigst er den tredje dimension, nemlig subjektifikationen, der skal gennemsyre al undervisning. Der skal være en eksistentiel dimension, hvor eleverne opmuntres til at eksistere som subjekter i deres eget liv.

Gert Biesta refererer adskillige gange til [Hannah Arendts](#) frihedsbegreb: frihed er at handle i frihed. Han nærmer sig også Hannah Arendt i sin omtale af skolen som en mellemzone mellem familieliv og samfundet, hvor eleverne forholder sig til sig selv og vænnes til at handle ud fra deres jeg.

I forbindelse med subjektifikation spiller begrebet verdensvendthed en stor rolle. Han retter et angreb mod konstruktivismens forestilling om, at eleverne selv skaber deres verden og begreber med læreren som facilitator og kritiserer John Dewey for sin kultivering af eleverne i særligt tilrettelagte miljøer, hvor de assimileres og betragtes som objekter.

”Lærerens opgave er at pege på nye muligheder og til beskæftigelse med emner, der er uden for elevernes horisont. Eleverne kan tage imod undervisningens gaver eller lade være.

Der findes en verden uden for elevernes ramme, som findes i sig selv. "Selv om alle selvfølgelig frit kan lære, hvad de vil lære, er hele pointen ved uddannelse så at sige at give dem mere, altså give dem, hvad de ikke har bedt om, ikke har ledt efter, ja ikke engang har været klar over, at de kunne lede efter"

Læreren skal ikke være facilitator, men den, der peger på forhold i verden, som eleverne ikke selv kunne finde frem til. Lærerens opgave er at pege på nye muligheder og til beskæftigelse med emner, der er uden for elevernes horisont. Eleverne kan tage imod undervisningens gaver eller lade være.

Verdensvendt uddannelse vil også sige, at der er forhold i verden, vi ikke kan kontrollere. Forhold, der kommer til os, som kræver handling, eller kommer som en gave eller en åbenbaring.

Der er langt fra Biestas inspirerende overvejelser til folkeskolens hverdag. Kritikken af konstruktivismen, Dewey-inspireret projektarbejde og læringsbegrebet virker på mig overdimensioneret set i en dansk skolesammenhæng. Det er vigtigt at skabe rum til, at eleverne kan udvikle et jeg og blive selvstændige, men det udelukker ikke, at de mange udmærkede forløb,

”Biesta er visionær og inspirerende og relevant i uddannelsesdebatten

Gert Biesta idealiserer Summerhillskolens pædagogik, hvor ansvaret for elevernes læring overlades til eleverne. Jeg har selv som lærer og far oplevet mange pædagogiske frie former blandt andet på en Freinetskole og i forbindelse med et åbenplanforsøg. Det afhænger meget af de forudsætninger eleverne møder med, hvor megen frihed, de kan magte.

Men Gert Biesta er visionær og inspirerende og relevant i uddannelsesdebatten, der foregår i vores land, hvor der også er drømme om frihed og stadig megen målstyring og bevidstløs evaluering.

ANMELDELSER

DANNELSE

PÆDAGOGIK

ABONNER PÅ TAGS

